

ויזרע יצחק

שנה ד'

<p>פרשת "אחרי-קדושים" הפטרה: "ויהי דבר" ו' אייר תשע"א</p>	<p>יוצא לאור ע"י מדרשת "ויזרע יצחק" ע"ש יצחק בן חמו בר אסתר ז"ל</p>	<p>זמני השבת פניסה יציאה ר"ת</p>	<p>י"ם י"א י"ב</p>	<p>ת"א ת"ב ת"ג</p>	<p>חיפה 18:48 19:59 20:39</p>
--	---	--	----------------------------	----------------------------	---

הגיגים לפרשת השבוע

"גורל אזור לה' וגורל אזור לעזאזל" (ויקרא טו' ז)

אומר ה"כלי יקר" ששני השעירים האלו מזכירים את שני גדיי העזים שעשה יעקב ליצחק לפני שקיבל ממנו את הברכות. שיעקב עשה מהגדי האחד מטעמים, כאשר אהב החומר, וזה היה חלקו של סמא"ל, שרו של עשו, שנתן לו שוחד, כדי שיקבל יעקב הברכות על חלקו, ואת הגדי השני עשה פסח לה' כפי שמובא במדרש (פרקי דר"א לב) כי בו ביום ראשון של פסח היה, אמר יצחק בני אוצרות טללים נפתחים היום... כך לדורות בשני שעירים אלו ניתן לסמא"ל חלקו כדי שיקבלו בני יעקב את חלקם מן השעיר אשר עלה עליו הגורל לה'. וגם במדרש קושרים את שני זוגות השעירים יחדיו שנאמר: "גדיי עזים טובים - טובים לך שעל ידיהם תקבל הברכות, וטובים לבניך שעל ידיהם מתכפרים ביום כיפורים" (בר"ר סה יד)

"והשעיר אשר עלה עליו הגורל לעזאזל יעמוד זוי" (ויקרא טו' ז)

אומר ה"אור החיים" הקדוש שכוונת הכתוב באמרו: "יעמד חיי" היא שהכהן לא יתודה עליו תיכף ומיד לאחר שיעלה עליו הגורל לעזאזל, אלא יניחו "חיי", מאחר שידוע שבחינת הרע נקראת "מת", וזו הסיבה שגוף בלא נשמה נקרא "מת" היות ששולטת בו בחינת הטומאה הנקראת "מת", והשעיר של עזאזל, לאחר שהכהן מתודה עליו ונותן עליו את כל העונות והפשעים של עם ישראל הוא נהיה בבחינת "מת" שכלולות בו כל מיני מיתות, משום כך בא הציור לכהן שלא יעשה עדיין את השעיר "מת" אלא יעמידנו "חיי". ואכן לפני שהכהן מתודה עליו הוא נקרא בפי הכתוב "השעיר החי", שנאמר: "וסמך אהרן את שתי ידיו על ראש השעיר החי" (ויקרא טו' כא) אך לאחר הוידוי מכנה אותו הכתוב רק "השעיר" ללא התוספת "חיי" שנאמר: "והתודה עליו... ונתן אותם על ראש השעיר" (ויקרא טו' כא) "ונשא השעיר עליו" (ויקרא טו' כב), כלומר לאחר שהתודה עליו הוא כבר אינו בבחינת "חיי", שכבר ירדו עליו כוחות המיתה, ומשום כך גם צוה ה' שהמשלח את השעיר יטמא ויכבס בגדיו וירחץ את בשרו במים כדין טמא מת.

"את זוקותי תשבּורו" (ויקרא יט' יט)

המשך הפסוק מפרט מהם החוקים אותם צריך לשמור: "בהמתך לא תרביע כלאים, שדך לא תזרע כלאים, ובגד כלאים שעטנו לא יעלה עליך", מסביר רבינו בחיי שטעם האיסור של "כלאים" הוא מכיון שכל הדברים שנבראו בארץ, בין חי בין צומח, יש להם כח ומזל למעלה, וכל אחד ואחד נברא למינו, כך קבע הקב"ה במעשה בראשית שיהיה כל אחד ואחד למינהו, ולכן מי שמרביע או מרכיב שני מינים הרי הוא משנה את הבריאה ומכחיש את מעשה בראשית שכתוב בהם "למינהו" ומה עוד שהוא עושה את ההפך ממה שרצה ה', דהיינו להבדיל בין המינים, וכביכול הוא מראה שהוא חושב שהנבראים שברא הקב"ה בעולמו אינם מספיקים עד שהוא רוצה להתחכם ולהוסיף עוד מינים מחדשים על כל מה שברא א-ל חי העולמים.

"וערלתם ערלתו את פרי" (ויקרא יט' כ)

מבאר הרמב"ן שטעם מצות הערלה הוא "לכבד את ה' מראשית כל תבואתנו מפרי העץ ותבואת הכרם, ולא נאכל מהם עד שנביא כל פרי שנה אחת הלולים לה'. והנה, בתוך שלש השנים הראשונות אין הפרי ראוי להקרבה לפני השם הנכבד, לפי שהוא מועט, ואין האילן נותן בפריו טעם או ריח טוב בשלש שנים אלו, ורובן לא יוציאו פירות כלל עד השנה הרביעית. ולכן נמתין לכולם ולא נטעום מהם עד שנביא מן הנטע שנטענו כל פריו הראשון הטוב קדש לפני ה' ושם יאכלוהו ויהללו את שם ה', והמצוה הזאת דומה למצות הבכורים". ואמת הדבר עוד, כי הפרי בתחילת נטיעת האילנות רב הלחות, דבק מאד, מזיק לגוף ואיננו טוב לאכלה, כדג שאין לו קשקשת (ויקרא יא' ט), ובכלל, כל המאכלים הנאסרים בתורה הם רעים גם לגוף.

מעוניין לקבל את העלון ישירות לתיבת הדוא"ל שלך? שלח מייל לכתובת: Yossef.Benhamo@gmail.com

העלון מיוסד לעילוי נשמת :

חביבה חיה בנימין בת גורג'יה ז"ל
נלב"ע יא' ניסן תשס"ז

יצחק בנימין בר שורין ז"ל
נלב"ע יג' אדר ב' תשל"ג
ת.נ.צ.ב.ה

יצחק בן חמו בר אסתר ז"ל
נלב"ע יג' אדר ב' תשס"ה

אין לעיין בעלון בשעת התפילה

לא לשמור על קדושת הגליון

"וידבר ה' אל משה אזרי מות עֲזֵי בְנֵי אֶהָרֶן בְּקִרְבָּתְם לִפְנֵי ה' וימותו" (ויקרא ט"ו א)

לפי חז"ל אומר משה לאהרן אחיו נאמר לי: "בקרובי אקדש" - "סבור הייתי כי או בך, עכשיו אני רואה שהם גדולים ממני וממך". אלא שהיה קשה למשה, מדוע המיתם ה', הרי יכול היה לקחתם חיים, כמו חנוך ואליהו שעלו חיים השמימה? אלא ההבדל ביניהם, שהללו, חנוך ואליהו, לא עלו אלא עד עולם המלאכים, לפיכך יכלו לעמוד שם עם הגוף. אבל נדב ואביהו עלו עד עולם האצילות, קרוב מאד להקב"ה, על כן לא יכלו לעלות עם גופם והוצרכו למות. זהו שאמר לו הקב"ה למשה "אחרי מות שני בני אהרן", ומדוע מתו ולא העליתם חיים? משום ש"בקרבתם לפני ה'", רוצה לומר, שקרבו לשכינה עד מאד, לפיכך "וימותו".

"לא תלך רכיל בעמך" (ויקרא י"ט טז)

מה כוונת המילה "בעמך"? אמר רבי ישראל בעל שם טוב, בא הכתוב ללמדנו שגם על כלל ישראל אין לומר דברי לעג ורכילות. כי בדרך כלל, אפילו גדולים השומרים את פיהם ולשונם מלרכל על הפרט, על היחיד, מורים הם היתר לעצמם ללעוג ולרכל על כת פלונית או על חבורה אלמונית. לפיכך נאמר: "לא תלך רכיל בעמך" גם על ישראל, על "עמך", על הכלל או על חלק מהכלל, אסור לדבר, לרכל ולספר בגנותם.

הג'גים לפרקי אבות - ב'

"דע מזה למעלה מוכר עין רואה ואוון עומעת וכל מעשיך בספר נכתבים" (א)

הסביר בעל ה"תפארת שלמה": "דע" - על האדם לדעת, "מה למעלה" - כל מה שנעשה בשמים למעלה, "ממך" - זוהי תוצאה של פעולות האדם למטה, פעולותיך שלך.

"הוא היה אומר ואל תאמר לכשאפנה איננה עומא לא תפנה" (ד)

מבאר רבי מנחם מנדל מקוצק, "אל תאמר לכשאפנה אשנה", אל תאמר שאלמד תורה כאשר אהיה פנוי, "שמא" רצונו של הקב"ה הוא שתלמד דווקא במצב של "לא תפנה" - במצב שאתה טרוד ודחוק, כי בשמים רוצים תורה כזו, הנלמדת מתוך דחוק, טרדה ואי ישוב הדעת. ומשום כך, אל תדחה את הלימוד לזמן אחר. ובמדרש שיר השירים מובא על הפסוק: "האלף לך שלמה ומאתים לנוטרים את פרו" (שיר השירים ח' יב) "הלומד תורה בצער נוטל אלף, שלא בצער מאתים נוטל בשכרו" דהיינו השכר שמקבלים עבור לימוד בצער גדול הרבה יותר מהשכר שמקבלים עבור לימוד שלא בצער.

"ואל תאמן בעצמך עד יום מותך" (ה)

מובא ב"חובת הלבבות" שבכל מאבק כנגד כל אויב, לאחר שמנצחים אותו פעם אחת, וקל וחומר אם מנצחים אותו מספר פעמים, הרי שהאויב נכנע, מתיימש ונמנע מלהוסיף ולתקוף שוב. אלא שבמלחמה כנגד היצר הרע אין הדבר כן, היצר הרע הוא אויב עקשן, שאפילו לאחר שהאדם מנצח אותו אלף פעמים ויותר אין היצר נכנע ואינו סר ממנו.

"אל תעש תפילתך קבע, אלא רזומים ותזונונים" (זז)

ה"כתב סופר" אומר שהכוונה ב"אל תעש תפילתך קבע" היא שאל לו לאדם להראות ולקבוע לקב"ה כיצד להגשים את תפילתו ובאיזה אופן הקב"ה צריך לעזור לו, "אלא רחמים ותחנונים לפני המקום", אלא דאג שתפילתך תהא בקשת רחמים סתם, וסמוך על הקב"ה שהוא כבר ידע בעצמו כיצד לעזור לך.

"לא עליך המלאכה לגמור" (כא)

חסיד אחד פנה אל הרבי מקוצק, ואמר שהיה מאוד רוצה להיות למדן ובקי בכל מכמני התורה, אלא שלצערו הדבר עולה לו בקושי רב. תשובת הרבי מקוצק היתה שאין בתורה מצוה להיות למדן ובקי בכל חדרי התורה. כל מה שנאמר בעניין לימוד התורה הוא: "למדו היטב" (ישעיה א' יז), ומפרש רש"י: "היטב - להיטיב" דהיינו אין הכוונה לדעת היטב את כל התורה, אלא בזכות לימוד התורה צריך לדעת להיטיב, לעשות מעשים טובים.

החלה ההרשמה למחזור החדש של הקורס ללימוד טעמי המקרא והפטרה בנוסח יהדות מרוקו-ספרד. שיפתח, בע"ה, בח' אייר תשע"ב (30/04/12). השיעורים יתקיימו בימי שני בערב בשעות 18:00-18:45 בבית הכנסת "אהל יצחק" רחוב אברבנאל 48 קרית הרצוג בני ברק. לפרטים: בן חמו יוסף 052-3268315 * הקורס מיועד למבוגרים וילדים. * הלימוד הוא ללא תשלום. * מספר המקומות מוגבל. לרפואת כל חולי עם ישראל ובכללם: הרה"ג משה חזקיהו שליט"א בן שרה ודוד בן בוינה בינה

הארות והערות ניתן להפנות לטלפון: 052-3268315 או בדוא"ל: Yossef.Benhamo@gmail.com

גמ"ח תפילין "יד יצחק" ברשותנו מבחר תפילין רש"י (ספרדי, אשכנזי, איטרי) להשאלה בטלפון: 052-3268315 חברת הבקשות "מאיר השחר" בני ברק ומדרשת "ויזרע יצחק" לימוד פיוטים ובקשות נוסח מרוקו בהדרכת ע"ה יוסף בן חמו שיש"י 14:00 בית כנסת "תורת ישראל" קרית הרצוג ב"ב